

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda és a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek a ... Ügyvédi Iroda és a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... alperes ellen változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. március 13. napján kelt 3.G.40.325/2013/4. számú ítélete ellen a felperes 5. és 6. sorszámú fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 7.000 (Hétezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Budapest Környéki Törvényszékhez 2012. április 18-án benyújtott keresetében a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága 2012. március 23-án kelt és 2012. április 12. napján közzétett ... számú változásbejegyzést elrendelő végzése hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

A keresetében előadottak szerint a változásbejegyzést elrendelő végzés elsősorban azért jogszabálysértő, mert azt a cégbíróság annak ellenére hozta meg, hogy az alperes által 2012. február 14. napján hozott valamennyi taggyűlési határozat a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 20. § (3) bekezdésébe 144. § (2) bekezdésébe, illetőleg a társasági szerződés VII.8. pontjába ütközik. Másodsorban azért jogszabálysértő a végzés, mert az annak alapjául szolgáló 2011. április 5. napján kelt, az alperessel mint jogosulttal a társaság 50.000.000 forint névértékű üzletrészára kötött vételi jogot alapító megállapodás, valamint a vételi jog gyakorlása következtében 2011. december hó 21. napján megkötött üzletrész átruházási szerződés, továbbá az 1/2012. (02.14.) számú taggyűlési határozat az üzletrészre vonatkozó elővásárlási jog szabályairól rendelkező Gt. 123. § (2) és (3) bekezdéseibe, valamint a társasági szerződés V.4. pontjába ütközik.

Harmadrészt azért jogszabálysértő a 83. sorszámú végzés, mert a vételi jog alapításáról, valamint az üzletrész átruházásáról szóló szerződések az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 201. § (1) és (2) bekezdése, 235. és 236. §-ai alapján feltűnő értékaránytalanság, illetőleg az alperes erőfölénnyel visszaélése miatt érvénytelenek.

Keresetében előadta, hogy a felperes az alperesi társaság 2.352.500.000 forint jegyzett tőkéjéből 50.000.000 forint névértékű üzletrésznek volt a tulajdonosa. A keresettel támadott 83. sorszámú végzésével a cégbíróság a felperest az alperes tagjai közül törölte.

Elsődleges hivatkozása alapjául azt jelölte meg, hogy a 2012. február 14. napjára összehívott taggyűlésen a jegyzőkönyv tanúsága szerint a 37 tagból csak 21 tag volt jelen, akik a szavazatok 84,5 %-át képviselték. A felperes a taggyűlésre meghívót nem kapott, és tekintve, hogy az összehívás nem volt szabályszerű, valamennyi tag jelenléte és hozzájárulása nélkül a taggyűlés nem lett volna megtartható, így azon érvényes határozatok sem születhettek. A cégbíróság maga is észlelte a fentieket és hiánypótlást rendelt el, kérte a taggyűlési meghívók csatolását, melynek az alperes eltérő álláspontját kifejtve nem tett eleget, ezért a változásbejegyzési kérelem elutasításának lett volna helye.

A másodlagos, elővásárlási joggal kapcsolatos hivatkozását azzal támasztotta alá, hogy bár a jegyzőkönyv rögzíti, hogy a társaság tagjai az elővásárlási jogukat nem kívánták gyakorolni, azonban a tagok nyilatkozatát az ügyvezető okirattal nem igazolta. Mivel csak 21 tag volt jelen, a további 16 tag a taggyűlésen ilyen tartalmú nyilatkozatot nem tehetett. A taggyűlés a felperesi üzletrészen kívül további üzletrészek megvásárlásáról is döntött, ezek tekintetében a felperest nem hívta fel az ügyvezető az elővásárlási joga gyakorlásával kapcsolatos nyilatkozat megtételére. Mivel az üzletrész átruházása esetén a tagok elővásárlási joga megelőzi a társaságét, így felhívás, illetve nyilatkozat hiányában a társaság nem vásárolhatta meg érvényesen az aznap aláírt üzletrész átruházási szerződésekkel az üzletrészeket, így a felperesi üzletrészt sem. A cégbíróságnak észlelnie kellett volna, hogy nem volt valamennyi tag jelen a taggyűlésen, ezért ott nem nyilatkozhattak az elővásárlási joguk gyakorlásáról.

A határozat alapjául szolgáló okiratok érvénytelenségével összefüggésben előadta, hogy a folyamatban volt cégeljárásban felperes kérelmezte a változásbejegyzési eljárás felfüggesztését a felperes által indított, e szerződések érvénytelenségének megállapítására és jogkövetkezményeinek levonására irányuló per befejezéséig, azonban a felfüggesztés iránti kérelemnek a cégbíróság nem tett eleget.

A felperes a 2012. szeptember 24. napján a perben benyújtott 6. sorszámú előkészítő iratában további hivatkozásként előadta, hogy a Ctv. mellékletében előírtak ellenére az alperes a változásbejegyzési kérelméhez nem csatolta a közbenső mérleget, mely kötelező melléklet saját üzletrész megszerzése esetén, továbbá a saját üzletrész több mint egy éve az alperesi társaság tulajdonában van, ami önmagában jogszabálysértő állapot.

A 2014. február 27. napján tartott tárgyaláson érvelését azzal egészítette ki, hogy a cégbíróság hiánypótlását megalapozta az is, hogy a jegyzőkönyvből a taggyűlés szabályszerű összehívása nem állapítható meg, továbbá a jegyzőkönyv hiányos, mert az nem tartalmazza a jelenlévők szavazati arányának mértékét, a leadott szavazatokat, ellenszavazatokat, illetve a tartózkodókat, nem csatoltak jelenléti ívet, és a jegyzőkönyvből magából nem tűnik ki a jelenlévők személye, továbbá az sem, hogy az egyes kérdésekben az érintett tagok szavaztak-e. Álláspontja szerint a bírói gyakorlat értelmében a cégbíróságnak az összehívás szabálytalanságát hivatalból is észlelnie kell.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, a keresetben csak olyan jogszabálysértésre lehet hivatkozni, amit a cégbíróságnak is észlelnie kellett volna. Az alperes a változás bejegyzése iránti kérelmével egyidejűleg az iratcsatolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Jelen perben nem dönthetők el olyan kérdések, melyekre önálló perindítási jogosultsága áll fenn a felperesnek. Előadta, a felperes 6.G.40.112/2012 szám alatt megtámadta az alapul szolgáló taggyűlési határozatokat, mely perben az alperes igazolta a taggyűlés szabályszerű összehívását, szükség esetén kérte ezen iratok beszerezését. Szintén per van folyamatban az üzletrész átruházási szerződés, illetve a vételi jogot

alapító szerződés érvénytelensége tárgyában 6.G.40.088/2012. szám alatt; egyebekben állította, az alperes mindenben jogszerűen járt el.

Az elsőfokú bíróság a 2014. március 13. napján kelt 6.G.40.325/13/4. számú ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 12.700 forint perköltséget.

Döntését az elsődleges hivatkozással összefüggésben azzal indokolta a cégeljárás során a cégbíróság nem vizsgálhatta a felperes által állított azon tényt, hogy a taggyűlésre nem kapott meghívót, ezért nem volt szabályos a taggyűlés összehívása. A Ctv.-nek sem az 1., sem a 2. számú melléklete felsorolásában nem szerepel a taggyűlés szabályszerű összehívását igazoló okirat. A cégbíróság ezért tévesen írta elő annak csatolását hiánypótlás keretében, ugyanakkor a csatolt jegyzőkönyvből a taggyűlés összehívásának jogellenessége nem volt megállapítható, így ezen okból a bejegyzés nem sért jogszabályt.

Az elővásárlási jog megsértésével kapcsolatos felperesi hivatkozással összefüggésben megállapította, hogy a Ctv. 2. számú melléklete 1. ad) pontja szerint a változásbejegyzési kérelem kötelező mellékletét képezték az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos nyilatkozatok.

Rögzítette, hogy az alperesi társaság társasági szerződése a Gt. 123. §-ával egyezően tartalmazza az elővásárlási jog gyakorlásának szabályait. Az alperes valóban nem csatolt a kérelméhez elővásárlási joggal kapcsolatos nyilatkozatokat, és annak csatolására a cégbíróság sem hívta fel, azonban a taggyűlési jegyzőkönyvben szerepel, hogy a társaság tagjai közül az elővásárlási jogát senki sem kívánta gyakorolni. A jegyzőkönyvből tehát a cégbíróság azt állapíthatta meg, hogy a tagok nem kívántak élni elővásárlási jogukkal, vagyis nem volt olyan nyilatkozat, amely arról szólt volna, hogy valamely tag kíván ezen jogával élni, mely nyilatkozat csatolását a bíróságnak meg kellett volna követelnie. A jogszabály nem írja elő annak vizsgálatát, hogy az értesítések valóban megtörténtek-e, nemleges nyilatkozatokat a bíróságnak nem kell csatoltatnia, azért sem, mert a jogszabály nem ír elő a jogosultak részére nyilatkozattételi kötelezettséget. Ezért a keresetben megjelölt második okból sem találta jogszabálysértőnek a bejegyző végzést.

A harmadlagos hivatkozás azért alaptalan, mert a cégbíróság eljárása során a hivatkozott szerződések felperes által megjelölt okok miatti érvénytelenségét nem vizsgálhatta, ezért arra jelen bíróságnak sincs lehetősége a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65. § (3) bekezdése szerint. A kérelem elutasításának csak akkor van helye, ha a taggyűlési határozat érvénytelensége minden további vizsgálat nélkül a határozatot tartalmazó jegyzőkönyv alapján megállapítható. A felperes által előadottak ezen kört nyilvánvalóan meghaladják.

Végül rámutatott az elsőfokú bíróság arra, hogy a 6. sorszámú előkészítő iratban, valamint a berekesztés előtt megtartott tárgyaláson a felperes által megjelölt újabb indokok, amelyek felperes szerint megalapoznák a végzés hatályon kívül helyezését, nem voltak érdemben vizsgálhatók, mert azokat a felperes a keresetindításra nyitva álló jogvesztő határidőn túl terjesztette elő.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a keresetnek helyt adó döntés hozatalát, és az alperes első és másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Véleménye szerint az ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő. Bár a bíróság helyesen hívta fel a Ctv. rendelkezéseit, azonban azokat tévesen alkalmazta.

Hivatkozott az EBH 2001.452 szám alatt közzétett döntésre, mely szerint a bíróság hivatalból köteles vizsgálni azt is, hogy a változásbejegyzés alapjául szolgáló taggyűlési határozat szabályszerűen összehívott taggyűlés szabályszerűen lefolytatott szavazásának eredményeként született-e. Álláspontja szerint a taggyűlési jegyzőkönyvből a cégbíróságnak észlelnie kellett, és észlelte is, hogy nem volt valamennyi tag jelen a taggyűlésen, és bár a Ctv. valóban nem sorolja a változásbejegyzési kérelemhez csatolandó mellékletek közé a taggyűlési meghívót, amennyiben azt önként a cég nem csatolja, akkor magának a taggyűlési határozatnak, illetve a jegyzőkönyvnek kell

alkalmasnak lennie arra, hogy a jogszabályi feltételeknek való megfelelést igazolják. Hangsúlyozta, a végzés jogszabályba ütközését nem az képezi, hogy a cégbíróság az előírt okiratokon kívül további okiratok csatolására nem hívta fel az alperest, hanem az, hogy a jegyzőkönyv hiányossága miatt a taggyűlés összehívásának, megtartásának és az azon hozott határozatoknak a szabályszerűsége nem volt megállapítható. Miután mindezeket felhívásra sem igazolta az alperes, így maga idézte elő azt az állapotot, hogy nem tudott eleget tenni a felhívásnak. Mivel a jegyzőkönyv szabályszerű szerkesztését elmulasztotta, ezért a kérelmet el kellett volna utasítani.

Az elővásárlási jog megsértésével kapcsolatban - fenntartva az első fokú eljárásban előadottakat - azt hangsúlyozta, hogy a Ctv. mellékletében az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos nyilatkozatok megfogalmazás az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos valamennyi okiratot jelenti. Ez alatt értelemszerűen a jog gyakorlását tartalmazó nyilatkozat, vagy nemleges nyilatkozat, illetve amennyiben a jogosultak nem tesznek nyilatkozatot, akkor a felhívást és azok megküldését igazoló okiratokat kell érteni. Mindezek együttesen jelentik a Ctv. által megkövetelt tartalmat, melyet az ügyvezetőnek a taggyűlési jegyzőkönyvben tett tájékoztatása nem pótol, annak bizonyítékul nem szolgálhat. A cégbíróság tehát akkor járt volna el helyesen, ha ezek csatolására felhívja az alperest. Annak nincs jelentősége, hogy erre vonatkozó hiánypótlást nem rendelt el a cégbíróság, csak annak, hogy a változásbejegyző végzés ez okból jogszabálysértő, melynek jogkövetkezménye annak hatályon kívül helyezése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte. Véleménye szerint az első fokú ítélet mind érdemben, mind indokolását tekintve helytálló. Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a jogvesztő keresetindítási határidőt követően előterjesztett felperesi hivatkozások érdemi vizsgálatát, így a fellebbezés alapján is csak azok a tények és jogi indokok vizsgálhatók, amelyeket a felperes a jogvesztő határidőn belül terjesztett elő. Egyebekben megjegyezte, hogy álláspontja szerint a felperest nem illeti meg illetékfeljegyzési jog, illeték lerovásának hiányában pedig a fellebbezése hiányos.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési ellenkérelem illetékhiányra vonatkozó hivatkozása alapján elsődlegesen azt vizsgálta, joghatályos-e a felperes fellebbezése. Megállapította, hogy a fellebbezés előterjesztésekor már felszámolás alatt álló felperest az Itv. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján a másodfokú eljárásban illetékfeljegyzési jog illette meg, nincs akadálya az érdemi elbírálásnak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból érdemben helytálló jogi következtetést levonva utasította el a keresetet.

A felperes három okra hivatkozással kérte a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága 83. sorszámú változásbejegyző végzésének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság egyik okból sem találta a keresetet alaposnak. A felperes a fellebbezésében már csak az első két hivatkozása körében érvel, az alapul szolgáló üzletrész átruházási szerződés, illetve vételi jogot alapító szerződés Ptk. alapján fennálló érvénytelenségére nem tér ki, elfogadva ezáltal az első fokú ítélet döntésének e körben kifejtett indokait, ezért a Fővárosi Ítéltábla is csak a fellebbezés korlátai között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

A felperes a fellebbezésében változatlanul fenntartotta az eljárásban végig képviselt álláspontját, mely szerint, ha a társaság a változásbejegyzési kérelméhez nem csatolja a taggyűlés szabályszerű összehívásának, megtartásának igazolásául szolgáló, egyébként a Ctv. Mellékletében kötelezően

csatolandóként nem szereplő okiratokat, úgy magából a taggyűlési jegyzőkönyvből kell kitűnnie, hogy a taggyűlés összehívására, megtartására jogszerűen került sor, enélkül a változásbejegyzési kérelem nem teljesíthető. Miután a 2012. február 14-i taggyűlési jegyzőkönyv erre nem alkalmas, a változásbejegyzést elrendelő végzés jogszabálysértő. E körben az EBH 2001.452 szám alatt közzétett elvi határozatra hivatkozott, illetve annak indokolását hívta fel, amely szerint a cégbíróság hivatalból vizsgálni köteles, hogy a változásbejegyzés alapjául szolgáló taggyűlési határozat szabályszerűen összehívott taggyűlés, szabályszerűen lefolytatott szavazásának eredményeként született-e.

A felperes által felhívott elvi határozatból azonban egyértelmű, hogy ott a cégbíróságnak magából a taggyűlési jegyzőkönyv tartalmából hivatalból kellett volna észlelnie a jogszabálysértést (nevezetesen a képviseleti jog hiánya a jegyzőkönyv adataiból egyértelműen kitűnt), jelen ügyben azonban helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a csatolt jegyzőkönyvből a taggyűlés összehívásának jogellenességére nem volt következtetés levonható. Arra önmagában nem ad alapot az, hogy a taggyűlésen nem vett részt valamennyi tag, illetve hogy maga a jegyzőkönyv nem tartalmaz a taggyűlés szabályszerű összehívására vonatkozó megállapítást. A csatolt okiratok tartalmából egyértelműen kitűnő nyilvánvaló jogszabálysértés hiányában a változásbejegyzés iránti kérelem teljesítése nem volt megtagadható, a taggyűlés összehívásának szabályszerűsége pedig a taggyűlési határozatok felülvizsgálata iránti perben vizsgálható körülmény.

Nem alapos a felperes fellebbezésben is fenntartott, a cégeljárás idején hatályos Ctv. 2. számú melléklet II.1.ad) pontjában előírt, az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos nyilatkozatok mint az üzletrész megszerzéséhez kapcsolódóan kötelezően előírt melléklet hiányára, és ezáltal a változásbejegyzést elrendelő végzés jogszabályba ütköző jellegére vonatkozó fellebbezési érvelés sem.

E körben a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat rögzíti.

A Gt. 123. § (1) bekezdése szerint az üzletrész a társaság tagjaira - a társaság saját üzletrészét (135. §) kivéve - szabadon átruházható. A társasági szerződésben a tagok egymásnak elővásárlási jogot biztosíthatnak, illetve az üzletrész harmadik személyre történő átruházását egyéb módon korlátozhatják vagy feltételhez köthetik.

A (2) bekezdés rendelkezik a kívülálló harmadik személyre történő üzletrész átruházásról akként, hogy az üzletrészt harmadik személyre csak akkor lehet átruházni, ha a tag a törvényben írt kivételektől eltekintve a törzsbetétét teljes mértékben befizette. A tagot, a társaságot, vagy a taggyűlés által kijelölt személyt - ebben a sorrendben - az adásvételi szerződés útján átruházni kívánt üzletrészre - ha azt a társasági szerződés nem zárja ki vagy nem korlátozza - elővásárlási jog illeti meg.

Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság az ítéletében, az alperes társasági szerződése a fentiekkel annyiban azonosan rendelkezik, hogy V.4. pontjában az üzletrész kívülálló személyre történő átruházásához írja elő a tagok, a társaság, vagy a taggyűlés által kijelölt személy elővásárlási jogát. Az üzletrészre vonatkozó V. fejezete a tagok közötti átruházás, illetve a társaság általi üzletrész vásárlás esetére sem elővásárlási jog előírását, sem egyéb korlátozást nem tartalmaz. A társaság mint az üzletrész megvásárlója nyilvánvalóan nem minősül a Gt. 123. § (2) bekezdése, illetve a társasági szerződés V.4. pontja szerinti kívülálló harmadik személynek.

A Gt. 135. §-a szabályozza a saját üzletrész megszerzésére vonatkozó speciális előírásokat, azonban elővásárlási jogról nem rendelkezik.

A fentiekből következik, sem a Gt., sem a társasági szerződés nem ír elő saját üzletrész vásárlása esetére a tagoknak biztosítandó elővásárlási jogot, így a perbeli változásbejegyzési kérelemhez a társaságnak nem kellett csatolnia az elővásárlási jogra vonatkozó nyilatkozatokat, az elővásárlási jog megsértése fogalmilag kizárt, így ezen okból sem jogszabálysértő a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága 83. sorszámu végzése.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes köteles a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint megfizetni az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségét, melyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 28.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapított meg. Köteles továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték megfizetésére az állam javára a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 16/A. §-a és 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2015. június 2.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró

Dr. Felker László s.k.
bíró